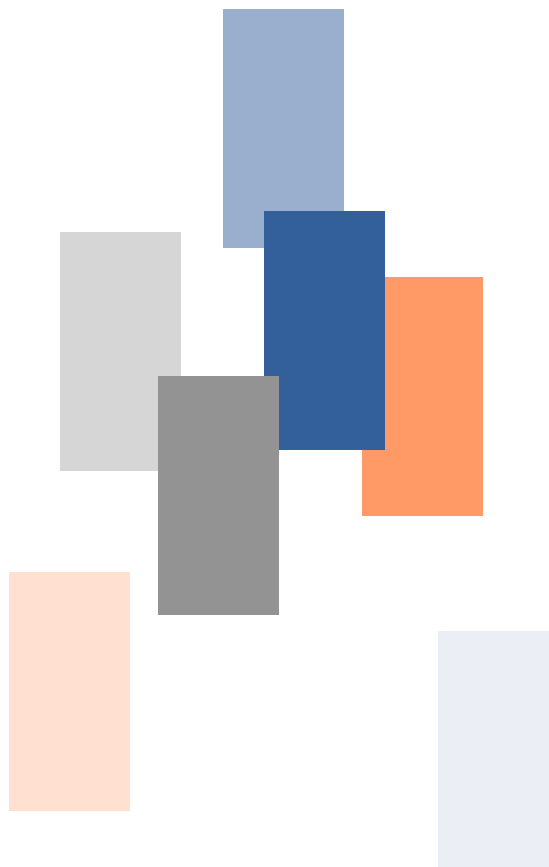

EESTI PANGA RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

31. detsembril 2003 lõppenud majandusaasta kohta

JUHATUSE KINNITUS 31. DETSEMBRIL 2003 LÖPPENUD MAJANDUSAASTA RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Juhatus on koostanud Eesti Panga raamatupidamise aastaaruande, mis koosneb bilansist, tulude-kulude aruandest, omakapitali liikumise aruandest ning nende aruannete lisadest. Juhatus on raamatupidamise aastaaruande koos audiitori järelusotsusega esitanud kinnitamiseks Eesti Panga nõukogule.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud Eesti Panga seadust, Eesti Panga põhikirja ning Eesti Panga sisemisi raamatupidamise aastaaruande koostamise üldpõhimõtteid ning see kajastab õigesti ja õiglaselt Eesti Panga vara, kohustusi, omakapitali ja majandustegevuse tulemust.

Raamatupidamise aastaaruandele on 25. märtsil 2004 alla kirjutanud kõik sellel päeval juhatusse kuulunud liikmed.

Juhatusesimees

Vahur Kraft

juhatuse liikmed

Rein Minka

Märten Ross

Andres Sutt

BILANSID SEISUGA 31. DETSEMBER 2003 JA 2002 (TUHAT KROONI)

	Kirje	31.12.2003	31.12.2002
VARAD			
Välisvarad		18 397 027	16 407 441
Kuld	1	42 739	42 267
Konverteeritav välisvaluuta	2	17 139 726	15 028 681
SDRi konto RVFis	3	969	1 013
Osalus RVFis	3	1 202 326	1 323 081
Muud nõuded RVFile	3	11 267	12 399
Kodumaised varad		300 366	261 190
Laenud ja muud nõuded	4	56 973	69 220
krediitiasutused		–	9 083
muud		56 973	60 137
Aktsiad	5	73	73
Muud varad	6	23 818	9 168
Põhivarad	7	219 502	182 729
Kokku varad		18 697 393	16 668 631
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Väliskohustused		1 687 372	1 516 277
Välisvõlad	2	480 827	189 095
RVFi kroonikontod	3	1 202 237	1 322 983
Mitteresidentide kontod	8	4 308	4 199
Kodumaised kohustused		13 505 761	11 778 845
Sularaha ringluses		8 324 146	8 112 958
Krediitiasutuste kontod ja muud jooksvad kohustused	9	5 126 210	3 619 172
krediitiasutuste kontod		5 062 641	3 565 070
muud		63 569	54 102
Kohustused välisvaluutas	3	5 056	5 564
Muud kohustused	10	50 349	41 151
Omakapital		3 504 260	3 373 509
Kapital ja reservid	11	3 228 509	2 772 130
Kasum		275 751	601 379
Kokku kohustused ja omakapital		18 697 393	16 668 631

Selgitused lehekülgedel 98–113 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

2003. JA 2002. A TULUDE-KULUDE ARUANDED (TUHAT KROONI)

	Kirje	2003	2002
Netointressid ja muu puhastulu välisvaradelt ja -kohustustelt	12	440 374	815 018
Netointressid ja muu puhaskulu kodumaistelt varadelt ja kohustustelt	13	-42 064	-62 511
Intressid ja muud tulud		12 565	12 177
Intressid ja muud kulud		-54 629	-74 688
Muud tegevustulud	14	8 062	8 548
Põhitegevuskulud	15	-178 601	-182 360
Personalikulu		-76 945	-68 403
Rahatähtede ja müntide valmistamine		-10 018	-15 649
Haldus- ja majanduskulu		-65 787	-71 245
Põhivara kulum		-25 851	-27 063
Kasum enne erakorralisi tulusid ja provisjone		227 771	578 695
Erakorralised tulud		48 050	23 896
Kulu provisjonidest		-70	-1 212
Erakorralised tulud ja provisjonide netomuutus	16	47 980	22 684
Kasum	17	275 751	601 379

Selgitused lehekülgedel 98–113 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE (TUHAT KROONI)

	Põhikapital	Reservkapital	Erireserv	Ümberhindlus- reservid	Kasum	Kokku
Jääk 2001. a lõpul	100 000	500 000	1 752 831	3 347	530 952	2 887 130
Ülekanded	–	–	128	-128	–	–
2001. a kasumi jaotus	–	–	415 952	–	-415 952	–
Eraldised riigieelarvesse	–	–	–	–	-115 000	-115 000
2002. a kasum	–	–	–	–	601 379	601 379
Jääk 2002. a lõpul	100 000	500 000	2 168 911	3 219	601 379	3 373 509
Ülekanded	–	–	3 219	-3 219	–	–
2002. a kasumi jaotus	–	–	456 379	–	-456 379	–
Eraldised riigieelarvesse	–	–	–	–	-145 000	-145 000
2003. a kasum	–	–	–	–	275 751	275 751
Jääk 2003. a lõpul	100 000	500 000	2 628 509	–	275 751	3 504 260

Selgitused lehekülgedel 98–113 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

EESTI PANGA RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Üldpõhimõtted

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud Eesti Panga seadusest, Eesti Panga põhikirjast ning Eesti Panga sisestest raamatupidamise aastaaruande koostamise üldpõhimõtetest. Raamatupidamise seadusest ja rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetest on lähtutud niivõrd, kuivõrd need on sobivad ja kohandatavad keskpangale.

Majandustehingud on kirjendatud soetusmaksumuse printsiipi järgides nende toimumise momendil, välja arvatud juhtudel, mida on lähemalt selgitatud seoses vastavate kirjetega.

Vastavalt Eesti Panga seadusele ei maksa Eesti Pank tulumaksu ega muid majandustegevusega seotud makse riigieelarvesse ega kohalikesse eelarvetesse, välja arvatud füüsiliste isikutega seotud maksud.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes Eesti kroonides (tuhat krooni), kui ei ole eraldi viidatud mõnele teisele mõõtühikule.

Peamised arvestuspõhimõtted, mida kasutati Eesti Panga raamatupidamise aastaaruande koostamisel, on toodud allpool.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluuta-põhiste majandustehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas antud nimiväärtusega varad ja kohustused on ümber hinnatud Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Eesti Panga välisvaluutakursside alusel. Kõik ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid on kajastatud tulude-kulude aruandes perioodi tuluna või kuluna.

2003. ja 2002. aasta 31. detsembril kasutati järgmisi valuutakursse:

	2003	2002
USD	12,40960	14,93642
SDR	18,44059	20,29266
EUR	15,64664	15,64664

Finantsvarad ja -kohustused

Eesti Panga bilanss on esitatud kujul, mis eraldab varad ja kohustused ning nendega seotud tulud ja kulud residentsuse lõikes (kodumaised ja välismaised). Selline esitus võimaldab jälgida Eesti krooni tagatust kulla ja konverteeritava välisvaluutaga. Välisvaluutatehingud on seotud eelkõige välisvaluutareservi haldamisega. Tehingud Eesti kroonides on seotud peamiselt raharinglusega, turuoperatsioonidega ning Eesti Panga igapäevase tegevusega.

Õiglase väärtuse all mõistetakse summat, mille eest informeeritud, mitteseotud ning huvitatud osapooled vahetavad varasid või likvideerivad kohustusi. Kui finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtus erineb

märkimisväärselt nende bilansilisest väärtusest, siis on need erinevused raamatupidamise aastaaruande lisades eraldi välja toodud.

Eesti Panga finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtuse ning bilansilise väärtuse vahel ei esinenud seisuga 31.12.2003 ja 31.12.2002 olulisi erinevusi.

Kuld

Kulla kogus on hinnatud aasta lõpu turuväärtuses, mis on võrdne Eesti Panga poolt määratud Eesti krooni ja kulla vahelise päevakursiga. Kulla turuväärtuse muutus aruandeperioodi lõpul võrreldes selle algusega on kajastatud tulude-kulude aruandes real "Netointressid ja muu puhastulu välisvaradelt ja -kohustustelt".

Investeeringud konverteeritavas välisvaluutas

Välisriikide võlakirjad ja muud noteeritavad väärtpaberid konverteeritavas välisvaluutas on kajastatud aasta lõpu õiglasest väärtusest. Tulud ja kulud võlakirjade ümberhindamisest seoses nende õiglase väärtuse muutumisega on kajastatud tulude-kulude aruandes real "Netointressid ja muu puhastulu välisvaradelt ja -kohustustelt".

Repotehingud ehk väärtpaberite müügi- ja tagasiostutehingud on kajastatud väärtpaberite tagatisel võetud laenuna nende õiglasest väärtusest, st väärtpaberid kajastatakse panga bilansis varadena ning tagasiostu summa kohustusena. Õiglase väärtus on leitud diskonteeritud rahavoogude meetodil. Õiglase väärtuse muutus on kajastatud tulude-kulude aruandes tekkepõhiselt real "Netointressid ja muu puhastulu välisvaradelt ja -kohustustelt".

Pöördrepotehingud ehk väärtpaberite ostu- ja tagasimüügitehingud on kajastatud väärtpaberite tagatisel antud laenuna nende õiglasest väärtusest. Õiglase väärtus on leitud diskonteeritud rahavoogude meetodil. Õiglase väärtuse muutus on kajastatud tulude-kulude aruandes tekkepõhiselt real "Netointressid ja muu puhastulu välisvaradelt ja -kohustustelt". Pöördrepotehingute tagatiseks olevaid väärtpabereid ei kajastata panga bilansis.

Tuletistehingud

Tuletistehinguid kasutatakse valuutakursi- ja intressiriski juhtimisel ja need hõlmavad välisvaluuta *forward*-lepinguid, vahetuslepinguid (*swapid*) ja futuurlepinguid. Tuletistehingud kajastatakse bilansis nende õiglasest väärtusest tehingupäevapõhiselt ridadel "Konverteeritav välisvaluuta" (positiivse väärtusega lepingud) ning "Välisvõlad" (negatiivse väärtusega lepingud). Õiglase väärtuse muutus on kajastatud tulude-kulude aruandes real "Netointressid ja muu puhastulu välisvaradelt ja -kohustustelt". Eesti Pank ei kasuta tuletisinstrumentide puhul riskimaandamisinstrumentide arvestuse (*hedge accounting*) põhimõtteid.

Investeeringud aktsiatesse

Investeeringud aktsiatesse on kajastatud õiglase väärtuse meetodil, kui õiglase väärtus on usaldusväärselt hinnatav. Aktsiate õiglase väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav juhul, kui nendega ei toimu aktiivset kauplemist ning puuduvad alternatiivsed meetodid nende väärtuse usaldusväärseks hindamiseks. Sellisel juhul kajastatakse aktsiad korrigeeritud soetusmaksumuses (algne soetusmaksumus, mida on vähendatud aktsiate väärtuse püsiva languse korral alla bilansilise väärtuse). Aktsiate müügitulud ja -kulud on kirjendatud tulude-kulude aruandes pärast seda, kui kõik müügitingimused on täidetud. Dividenditulud on kajastatud perioodi tuluna.

Põhivarad

Põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 5 000 kroonist. Põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest põhivara kasutuselevõtmisega otseselt

seotud väljaminekutest. Põhivarana on bilansis kajastatud maa, hooned, infotehnoloogia riistvara, tarkvara ja muud pikaajalise kasutuseaga varad. Samuti kajastatakse põhivara hulgas ettemaksud põhivara eest.

Maa ja kunsti- ning kultuurivarade soetusmaksumust ei amortiseerita. Ülejäänud põhivaralt arvestatakse kulumit lineaarse meetodi alusel järgmiste määrade järgi, lähtudes varade eeldatavast kasutuseast:

	2003	2002
Hooned ja ehitised	3%	3%
Riistvara	33%	33%
Tarkvara	20-50%	20-50%
Muu põhivara	20%	20%

2002. aastal liigendati tarkvara kuluminorme. Tarkvara kuluminormide eristamise vajadus tekkis seoses kõrge soetusmaksumuse ja pika kasutuseaga rakendustarkvara kasutuselevõtuga 2002. aastal.

Rekonstrueeritud põhivarade soetusmaksumust on suurendatud rekonstrueerimiskulude võrra, kui on suurendatud hoonete ja ehitiste välismõõtmeid või muudetud olemasolevate hoonete ja ehitiste otstarvet. Jooksvad remonditööd on kajastatud perioodikuluna. Juhul kui on teada või on tõenäoline, et varade reaalkäärtus on püsivalt madalam raamatupidamises kajastatud väärtusest, on põhivara alla hinnatud.

Arenguväljaminekud kajastatakse nende tekkimise perioodil tulude-kulude aruandes kuluna.

Hinnangud

Raamatupidamise aastaaruande koostamine vastavalt hea raamatupidamistava nõuetele eeldab juhatuse hinnangu andmist Eesti Panga varasid ja kohustusi ning aruandeperioodi tulusid ja kulusid mõjutavate asjaolude kohta bilansikuupäeva seisuga. Need hinnangud põhinevad saadaoleval informatsioonil Eesti Panga seisundi ning kavatsuste ja riskide kohta raamatupidamise aastaaruande koostamispäeva seisuga.

Laenude ja muude nõuete provisjon

Ebatõenäoliselt laekuvad laenud ning muud nõuded on alla hinnatud. Ebatõenäoliselt laekuvate laenude ning muude nõuete allahindamisel on moodustatud provisjon, mis on kirjendatud aruandeperioodi kuluna tulude-kulude aruandes, vähendades samal ajal bilansis vastavat vara.

Laenuportfellis sisalduvate laenukahjumite katteks moodustatakse laenuportfelli üldprovisjon. Laenuportfelli üldprovisjon moodustatakse katmaks laenuportfellis sisalduvaid võimalikke, otseselt identifitseerimata kahjumeid. Üldkorras proviseerimist rakendatakse vaid madala riskiklassiga laenude puhul. Üldprovisjon peegeldab Eesti Panga juhatuse hinnangut võimalike kahjumite suuruse kohta, arvestades laenude riskiklassi ning senist kogemust. Üldprovisjon leitakse, korrutades võlgnevuse summat riskiklassist tuleneva provisjonimääraga.

Laenude ja muude nõuete arvestus jätkub kuni laenude ja muude nõuete laekumiseni või nende lõpliku bilansist mahakandmiseni. Laenude ja muude nõuete mahakandmine toimub vaid juhul, kui on kasutatud kõiki õigusaktides ette nähtud meetmeid vara sissenõudmiseks või kui vara sissenõudmine ei ole majanduslikult otstarbekas. Aruandeperioodil laekunud, kuid eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud samal kulu- kirjel vastukandena.

Kohustused

Kõik teadaolevad kohustused ja eraldised kajastatakse bilansis, kui nende suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata ning nende realiseerumine on tõenäoline. Potentsiaalsed kohustused, käendused ja garantiid arvestatakse bilansiväliselt. Juhul kui potentsiaalse kohustuse realiseerumine on äärmiselt ebatõenäoline, ei kirjeldata sellega seotud asjaolusid raamatupidamise aastaaruande lisades.

Sularaha ringluses

Sularaha ringluses hõlmab Eesti Panga poolt emiteeritud rahatähti ja münte nimiväärtuses, mis on kajastatud bilansis kohustusena sularaha hoidja suhtes. Sularaha valmistamise kulud kajastatakse tulude-kulude aruandes maksekohustuse tekkimisel tarnija ees.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Eesti Panga raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid ajavahemikul bilansipäevast kuni juhatuse poolt aruande allkirjastamise päevani.

Tulud ja kulud

Tulud ja kulud on kajastatud tulude-kulude aruandes arvestusperioodi jooksul tekkepõhiselt, sõltumata raha laekumisest või tasumisest.

KIRJE 1 – KULD

Eesti Panga kullareservide väärtuse muutusest annab ülevaate alltoodud tabel:

	Kogus (untsides)	Untsi turuhind (kroonides)	Turuväärtus (tuhat krooni)
Jääk 2002. a lõpul	8 250,171	5 123,1910	42 267
Ümberhindlus	–	–	472
Jääk 2003. a lõpul	8 250,171	5 180,3880	42 739

KIRJE 2 – KONVERTEERITAV VÄLISVALUUTA, VÄLISVÖLAD

Konverteeritava välisvaluuta ning välisvõlgade kirjetel kajastuvad Eesti Panga välisvaluutareservid ning nende reservide haldamisega seotud kohustused konverteeritavas välisvaluutas, mille juhtimiseks kasutatakse järgmisi finantsinstrumente: nõudmiseni ja tähtajalised hoiused, võlakirjad, välisvaluuta hetke- ja tulevikutehingud (*spofid*, *futuurid*, *forwardid*, *swapid*) ning repo- ja pöördrepotehingud.

tuhat krooni

	Jääk 2002. a lõpul	Järelejäänud tähtaja struktuur				
		kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-3 aastat	3-5 aastat	üle 5 aasta
Konverteeritav välisvaluuta	15 028 681	10 877 322	–	1 859 760	945 115	1 346 484
Sularaha ja jooksevkontod	126 485	126 485	–	–	–	–
Tähtajalised hoiused	135 898	135 898	–	–	–	–
Võlakirjad	7 820 646	3 669 287	–	1 859 760	945 115	1 346 484
Pöördrepotehingud	6 859 784	6 859 784	–	–	–	–
Tuletistehingute õiglase väärtus	85 868	85 868	–	–	–	–
	Jääk 2003. a lõpul	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-3 aastat	3-5 aastat	üle 5 aasta
Konverteeritav välisvaluuta	17 139 726	4 307 985	7 952 153	3 241 949	658 722	978 917
Sularaha ja jooksevkontod	348 506	348 506	–	–	–	–
Tähtajalised hoiused	2 117 811	2 117 811	–	–	–	–
Võlakirjad	12 831 741	–	7 952 153	3 241 949	658 722	978 917
Pöördrepotehingud	1 742 145	1 742 145	–	–	–	–
Tuletistehingute õiglase väärtus	99 523	99 523	–	–	–	–

tuhat krooni

	Jääk 2002. a lõpul	Järelejäänud tähtaja struktuur				
		kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-3 aastat	3-5 aastat	üle 5 aasta
Välisvõlad	189 095	189 095	-	-	-	-
Repotehingud	176 663	176 663	-	-	-	-
Tuletistehingute õiglane väärtus	12 432	12 432	-	-	-	-
	Jääk 2003. a lõpul	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-3 aastat	3-5 aastat	üle 5 aasta
Välisvõlad	480 827	480 827	-	-	-	-
Repotehingud	448 091	448 091	-	-	-	-
Tuletistehingute õiglane väärtus	32 736	32 736	-	-	-	-

2003. aastal suurenesid Eesti Panga neto-välisvaluutareservid 1,8 miljardit krooni, moodustades aasta lõpul 16,7 miljardit krooni. Eesti Pangalt osteti 2003. aasta jooksul välisvaluuta eest Eesti kroone 38,9 miljardi krooni ulatuses ja Eesti Pangale müüdi Eesti kroone välisvaluuta eest 37,5 miljardi krooni ulatuses. Valutakomitee põhimõtte kohaste tehingute netotulemina suunati täiendavalt ringlusesse 1,4 miljardit krooni. Välisvaluutareserve suurendas ringluses olevate Eesti kroonide mahu kasv ning reservide õiglase väärtuse kasv.

2003. aasta lõpus tehtud lühiajalised repotehingud (lühiajalised laenud väärtpaberi tagatisel) suurendasid välisvaluutareserve 448,1 mln krooni võrra. Väärtpaberite tagatisel võetud laenud on kajastatud bilansikirjel "Välisvõlad".

Eesti Panga välisvaluutareservid peavad tagama ringluses oleva sularaha, raha krediidiasutuste kontodel Eesti Pangas ning muud Eesti Panga bilansilised kohustused. Seetõttu lähtutakse nende investeerimisel Eesti krooni kattevarale kehtestatud konservatiivsetest riskipiirangutest, mis seavad investeerimistulu teenimisel prioriteetideks vahendite säilivuse ja likviidsuse.

2003. aasta lõpul moodustasid eurodes antud nimiväärtusega finantsinstrumendid välisvaluutareservidest 91%. Kui siia lisada välisvaluuta vahetustehingutest (swapid) lisanduvad valuutaposisioonid, siis oli euro osakaal Eesti Panga välisvaluutareservides ca 100%.

tuhat krooni

	Jääk 2003. a lõpul		Jääk 2002. a lõpul	
	Konverteeritav välisvaluuta (tuhat krooni)	Struktuur	Konverteeritav välisvaluuta (tuhat krooni)	Struktuur
Kokku	17 139 726	100%	15 028 681	100%
EUR	15 665 203	91%	13 408 338	89%
USD	1 437 889	8%	1 609 638	11%
Muud valuutat	36 634	0%	10 705	0%

	Jääk 2003. a lõpul		Jääk 2002. a lõpul	
	Välisvõlad (tuhat krooni)	Struktuur	Välisvõlad (tuhat krooni)	Struktuur
Kokku	-480 827	100%	-189 095	100%
EUR	-333	0%	-1	0%
USD	-449 654	94%	-185 061	98%
Muud valuutat	-30 840	6%	-4 033	2%

Bilansiväline netopositsioon

Kokku	-850 661	100%	-1 324 552	100%
USD	-1 172 786	138%	-1 324 552	100%
Muud valuutat	322 125	-38%	-	-

Eesti Panga välisvaluutareserveid juhtimise reeglid lubavad tehinguid sooritada üksnes kõrge rahvusvahelise krediitireitinguga pankade ja finantsinstitutsioonidega ning limiteerivad krediidiriski, mida Eesti Pank oma välisvarade juhtimisel võtta saab. Emitendirisk on lubatud rahvusvaheliste reitinguagentuuride (S&P/Moody's) järgmiste minimaalsete krediitireitingute puhul – kuni üheaastase kestusega võlakirjade puhul A-1 või P-1, üle üheaastase kestusega võlakirjade puhul AA- või Aa3. Eesti Panga välisvaluutareserveid olid 2003. aastal paigutatud peamiselt europiirkonna juhtivate tööstusriikide ja Ameerika Ühendriikide madala riskiastmega võlakirjadesse keskmise tähtajaga 1,05 aastat.

KIRJE 3 – SUHTED RAHVUSVAHELISE VALUUTAFONDIGA (RVF)

SDRi konto RVFis

Igale RVFi liikmesriigile avatakse SDRi konto, mida kasutatakse laenu tehingute ja mitmesuguste muude samalaadsete operatsioonide läbiviimiseks liikmesriigi ja RVFi vahel. Järgnev tabel kajastab liikumisi Eesti Vabariigi SDRi kontol RVFis.

tuhat krooni

SDRi konto RVFis	2003	2002
Jääk aasta algul	1 013	610
Intressi- ja muud tulud	68	763
SDRide ostud	–	224 218
Laenu tagasimaksmine	–	-219 660
Intressi- ja muud kulud	–	-4 855
Kursivahed	-112	-63
Jääk aasta lõpul	969	1 013

Osalus RVFis

Suhtes Eesti Vabariigi ja RVFi vahel tegutseb Eesti Pank fiskaalagendina ning RVFi kroonihoiuste ja võlakohustuste depositaarina. Igale RVFi liikmesriigile on kehtestatud kvoot, mis määrab tema osaluse (liikmemaksu) suuruse ja hääleõiguse RVFis. RVFi liikmeks olek on kajastatud varades ja see võrdub liikmesriigi kvoodiga. 2003. aasta lõpul oli Eesti Vabariigi kvoot Rahvusvahelises Valuutafondis 65 200 000 SDRi.

Eesti Vabariik on tasunud oma liikmemaksu valitsuse võlakohustustega, mis on deponeeritud Eesti Pangas ja kajastuvad kirjel "RVFi kroonikontod". Nimetatud võlakohustused ei kannu intressi.

tuhat krooni

Osalus RVFis (aktiva)	2003	2002
Jääk aasta algul	1 323 081	1 440 277
Kursivahed	-120 755	-117 196
Jääk aasta lõpul	1 202 326	1 323 081
RVFi kroonikontod (passiva)		
Jääk aasta algul	1 322 983	1 441 279
Arvestatud intressid	–	3 013
Kursivahed	-120 746	-117 195
Makstud intressid	–	-4 114
Jääk aasta lõpul	1 202 237	1 322 983

Muud nõuded RVFile

Alates 1997. aasta märtsist kajastatakse sellel kirjel summasid, mida RVF on reserveerinud oma finantsseisundi tugevdamiseks ning mille allikaks on valmisolekulaenu (*Stand-by Arrangement*; SBA) ja majandusarengu soodustamise sihtlaenu (*Systemic Transformation Facility*; STF) intressimääradele lisatud protsendimäär (ca 0,1%).

Osaliselt olid need summad ette nähtud Eesti Vabariigi ning Eesti Panga poolseks RVFi vaesuse vähendamise ja majanduskasvu toetamise krediidiliini (*Poverty Reduction and Growth Facility*; PRGF) finantseerimiseks. 2002. aastal toetasid Eesti Vabariigi Valitsus ja Eesti Pank Maailmapanga ja Rahvusvahelise Valuutafondi poolt algatatud suure võlakoormaga vaeste riikide programmi HIPC (*Heavily Indebted Poor Countries*), eraldades programmile tagastamatu finantsabina Rahvusvahelise Valuutafondi erikontol alates 1997. aastast hoiustatud rahalised vahendid vastavalt summas 0,7 miljonit krooni ja 2,4 miljonit krooni ning nendelt vahenditelt arvestatud intressi summas 0,3 miljonit krooni.

	<i>tuhat krooni</i>	
Muud nõuded RVFile	2003	2002
Jääk aasta algul	12 399	16 971
Reserveerimine(+)/loobumine(-)	-	-3 468
Kursivahed	-1 132	-1 104
Jääk aasta lõpul	11 267	12 399
Eesti Pank, SBA laenuga seotud nõue	6 211	6 835
Valitsus, STF laenuga seotud nõue	5 056	5 564
Kokku	11 267	12 399

Kohustused välisvaluutas

Kirjel kajastatakse Eesti Vabariigi Valitsuse nõuet Rahvusvahelise Valuutafondi vastu, mis kajastatakse Eesti Panga bilansis kohustusena Eesti Vabariigi Valitsuse ees. Nõue on seotud Eesti Vabariigi osalemisega RVFi finantsseisundi tugevdamises majandusarengu soodustamise sihtlaenu (STF) pealt arvestatud lisaintresside kaudu.

Eelnevatel perioodidel kajastati sellel kirjel ka Eesti Vabariigi Valitsuse nõudmiseni hoieuseid Eesti Pangas. 2002. aastal tagastas Eesti Pank Eesti Vabariigi Valitsusele nõudmiseni hoieuseid täies mahus.

	<i>tuhat krooni</i>	
Kohustused välisvaluutas	2003	2002
Jääk aasta algul	5 564	7 801
Reserveerimine(+)/nõude vähenemine(-)	-	-1 097
Kantud kontole EPs	-	223 617
Tagastatud valitsusele	-	-603
Arvestatud intressid	-	606
Kursivahed	-508	-830
Laenu tagasimaksmine	-	-219 660
Makstud intressid ja muud kulud	-	-4 270
Jääk aasta lõpul	5 056	5 564

Aastail 1993–1995 andis RVF Eesti Vabariigi Valitsusele majandusarengu soodustamise sihtlaenu (*Systemic Transformation Facility*; STF) summas 429,2 miljonit krooni, mille Eesti Vabariigi Valitsus kommertsbankade kaudu välja laenas. Eesti Pank toimis laenu vahendamisel valitsuse agendina, sooritades vajalikud tehingud

laenu teenindamisel. Laenu osteti välja Eesti Vabariigi Valitsuse võlakohustustega, mis deponeeriti Eesti Pangas. Majandusarengu soodustamise sihtlaenu ei kajastunud Eesti Panga bilansis. 2002. aastal kajastusid kirjel Rahvusvahelise Valuutafondi poolt Eesti Vabariigile antud majanduse arendamise sihtlaenu (STF) teenindamisega seotud tehingud. Laenu tagasimaksmise lõpptähtaeg oli 2005. aasta jaanuaris. Laenu jääk 2001. aasta lõpul oli 235,4 miljonit krooni. 2002. aastal maksis Eesti Vabariigi Valitsus laenu täies mahus tagasi.

KIRJE 4 – LAENUD JA MUUD NÕUDED

Alljärgnevalt on toodud laenude ja muude nõuete detailsem liikumine 2003. aastal koos täiendavate selgitustega:

tuhat krooni

	Jääk 2003. a lõpul	Suurene- mine	Vähene- mine	Lepingu- line nõue	Provisjoni muutus	Lepingu lõpeta- mine	Jääk 2002. a lõpul
Kokku	56 973	11 988	-13 765	874	214	-11 558	69 220
Eesti krediitiasutused	-	1 601	-	874	-	-11 558	9 083
Deposiit Eesti Ühispangas	-	945	-	874	-	-8 372	6 553
Kogunenud intressid	-	656	-	-	-	-3 186	2 530
Tagatisfond	124	124	-101	-			101
Laenud	56 849	10 263	-13 664	-	214	-	60 036
Eesti Panga töötajatele	56 679	8 149	-11 490	-	214	-	59 806
Kogunenud intressid	170	2 114	-2 174	-	-	-	230

Eesti Ühispank

Vastavalt Eesti Panga ja ASi Põhja-Eesti Pank vahel sõlmitud varade nõudeõiguse kokkuleppele ja ASiga Eesti Ühispank sõlmitud deposiidilepingule kanti Eesti Panga deposiidikontole ASis Eesti Ühispank 95% kokkuleppes tulenevate varade laekumisest saadud summadest, millest olid maha arvatud selle summa sissenõudmiseks õigusabile tehtud kulutused. Deposiidi eest maksti intressi 9% aastas. 2003. aastal laekus deposiidikontole intressi 3,2 miljonit krooni, mis kajastati tuludes. 2003. aasta lõpus lõpetati kahepoolselt varade nõudeõiguse kokkulepe ning deposiidileping, mille kohaselt AS Eesti Ühispank tagastas Eesti Pangale deposiidi summas 7,5 miljonit krooni ning lepingu lõpetamise tasu summas 0,9 miljonit krooni.

Tagatisfond

Eesti Pank sõlmis 2002. aastal Tagatisfondiga varahalduslepingu, mille kohaselt Tagatisfond maksab Eesti Pangale teenustasu Tagatisfondi vahendite paigutamise eest. Kirjel kajastatakse 2003. aasta IV kvartali teenustasu nõue, mille Tagatisfond on tasunud 2004. aastal.

Laenud Eesti Panga töötajatele

Eesti Panga töötajatele on antud kinnisvaraga tagatud eluasemelaene maksimaalselt 25 aastaks ja tarbimislane tähtajaga kuni 2 aastat. Eluasemelaenu ja tarbimislane intressimäär kehtestab oma otsusega Eesti Panga nõukogu. Eluasemelaenu intressimäär aluseks on Eesti Panga poolt krediitiasutustele makstav reserviintressimäär, millele lisandub riskimarginaal. Tarbimislane intressimäär on võrreldav Eesti krediitiasutuste poolt samasugustel tingimustel väljastatavate laenude intressimääraga. Peale selle on antud õppelaene tähtajaga kuni 10 aastat. Vastavalt Eesti Panga seadusele oli kuni 2002. aastani Eesti Panga töötajatel ja nõukogu liikmetel keelatud võtta laenu mis tahes krediitiasutusest peale Eesti Panga.

KIRJE 5 – AKTSIAD

Eesti Panga omanduses olevad aktsiad:

	Jääk 2003. a lõpul		Jääk 2002. a lõpul	
	Osatähtsus (%)	Tuhat krooni	Osatähtsus (%)	Tuhat krooni
KOKKU		73		73
Rahvusvaheline Arvelduspank (BIS)				
200 hääleõigusega aktsiat	M/A	2	M/A	2
Tallinna Börs (TB)				
8 aktsiat nimiväärtusega à 10 000 krooni	1,1	71	1,1	71

M/A - mitte arvestatud

Tallinna Börs

Eesti Panga omanduses on 8 aktsiat ja 1,1%line osalus Tallinna Börsis.

Rahvusvaheline Arvelduspank (BIS)

Eesti Pank omab 200 hääleõiguslikku aktsiat Rahvusvahelises Arvelduspangas.

KIRJE 6 – MUUD VARAD

Sellel kirjel on kajastatud mitmesuguseid ettemakseid teenuste ja kaupade eest, mille kättesaamise tähtjajad langevad 2004. aastasse, samuti Finantsinspektsiooni kohustust Eesti Panga ees ostetud teenuste eest, laovarused ning muid käibevarasid.

KIRJE 7 – PÕHIVARAD

Põhivara liikumise arvestus 2003. aastal:

tuhat krooni

	Hooned	Riistvara	Inventar	Tarkvara	Transpordi- vahendid	Kokku
Soetusmaksumus						
Jääk 2002. a lõpul	144 303	57 730	73 624	38 764	1 074	315 495
Soetatud	52 717	6 936	7 027	5 060	–	71 740
Maha kantud, müüdüd	–	-1 151	-862	–	-521	-2 534
Jääk 2003. a lõpul	197 020	63 515	79 789	43 824	553	384 701
Akumuleeritud kulum						
Jääk 2002. a lõpul	21 430	39 832	59 504	19 662	841	141 269
Arvestatud	5 290	9 243	6 164	7 007	137	27 841
Maha kantud, müüdüd	–	-1 151	-797	–	-435	-2 382
Jääk 2003. a lõpul	26 720	47 925	64 871	26 669	543	166 728
Jääkväärtus						
2002. a lõpul	122 873	17 898	14 120	19 102	233	174 226
2003. a lõpul	170 300	15 590	14 918	17 155	10	217 973
Ettemaksud põhivara eest						
Jääk 2002. a lõpul	6 382	–	–	2 121	–	8 503
Jääk 2003. a lõpul	372	–	262	895	–	1 529
Kokku põhivara						
2002. a lõpul	129 255	17 898	14 120	21 223	233	182 729
2003. a lõpul	170 672	15 590	15 180	18 050	10	219 502

Põhivarasid soetati 2003. aastal 71,7 miljoni krooni eest. Hoonete hankest moodustas peamise osa Sakala tn 4/6 vaheehitus, mis võeti kasutusele detsembris. Uue büroohoone kogumaksumuseks kujunes 47,7 miljonit krooni, millest panga turvalisuse nõudeid teenivad kulud moodustasid 13,3 miljonit krooni. Paigaldatud turvasüsteemid ja seadmed annavad garantii, et pank vastab Euroopa Keskpankade Süsteemi poolt keskpankadele esitatavatele nõuetele. Riistvara hanked sisaldavad arvuteid, servereid, printereid ja mitmesuguseid tarvikuid. Inventari hangetest moodustasid enamiku mitmesugused büroomasinad, turvaseadmed ning mööbel. Tarkvara hangetest olid olulisemad kulutused süsteemitarkvarale ning olemasoleva tarkvara täiendavate kasutajalitsentside soetamine.

2003. aasta lõpu seisuga oli ettemakseid põhivarade eest tehtud peamiselt sularaha arvestussüsteemi tarkvara, turvaseadmete ning Eesti Panga hooneid ühendava galerii projekteerimistööde eest.

KIRJE 8 – MITTERESIDENTIDE KONTOD

Sellel kirjel on kajastatud Maailmapanga ja Põhjamaade Investeeringuspanga intressita nõudmiseni hoiuste kontosid, mille kaudu on toimunud nimetatud organisatsioonidelt Eesti Vabariigile antud välislaenu vahendus.

KIRJE 9 – KREDIIDIASUTUSTE KONTOD JA MUUD JOOKSVAD KOHUSTUSED

Sellel kirjel on kajastatud Eesti krediidasutuste arvelduskontod Eesti Pangas. Eesti Pank tasustab kõiki krediidasutuste poolt keskpanga arvelduskontodel hoitavaid vahendeid kuu keskmise saldo ulatuses. Krediidasutuste arvelduskontodel hoitava raha eest makstavaks intressimääraks on Eesti Pank kehtestanud aruandekuu viimasel pangapäeval kehtinud Euroopa Keskpanga deposiidiintressimäära, mis langes 2003. aastal 1,75%lt 1,0%le (vt kirje 13).

Alates 2001. aasta lõpust kajastuvad sellel kirjel ka Finantsinspektsiooni Eesti Pangas avatud arvelduskontol olevad vahendid, mida finantsjärelevalve subjektid tasuvad järelevalvetasuna. Finantsinspektsiooni arvelduskontol olevatele vahenditele 2003. aastal intresse ei makstud.

KIRJE 10 – MUUD KOHUSTUSED

Sellel kirjel kajastatakse Eesti Panga võlgnevusi mitmesuguste 2003. aasta majandustegevusega seotud arvelduste eest, mille maksetähtajad langesid 2004. aastasse.

Lisaks on käesoleval kirjel kajastatud 1998. aasta 1. juunist kehtivuse kaotanud Eesti ühekronised mündid, mille väljalaskeaasta oli 1992, 1993 või 1995.

KIRJE 11 – KAPITAL JA RESERVID

Kapital ja reserve liikumine 2003. aastal:

tuhat krooni

	Jääk 2003. a lõpul	Ülekanded	2002. a kasumi jaotus	Jääk 2002. a lõpul
Kokku	3 228 509	–	456 379	2 772 130
Põhikapital	100 000	–	–	100 000
Reservkapital	500 000	–	–	500 000
Erireserv	2 628 509	3 219	456 379	2 168 911
Ümberhindlusreservid	–	-3 219	–	3 219

Vastavalt Eesti Panga seaduse paragrahvile 30 suunatakse vähemalt 25% aastakasumist nii põhikapitali kui ka reservkapitali suurendamiseks. Pärast nimetatud eraldiste tegemist võidakse osa kasumist Eesti Panga nõukogu otsusel suunata sihtkapitalide ja -fondide moodustamiseks ja täiendamiseks. Kasumi ülejääv osa kantakse riigieelarvesse.

Ümberhindlusreservis kajastub 1994. aastal tehtud põhivarade ümberhindluse jääk. Reservi on igal aruandeperioodil vähendatud põhivarade ümberhindluse kulumisumma võrra, mis on kantud erireservi. Samuti korrigeeriti reservi ümberhinnatud põhivarade võõrandamisel või mahakandmisel. 2003. aastal likvideeriti ümberhindlusreserv ning tõsteti selle jääk summas 3,2 miljonit krooni erireservi hulka.

KIRJE 12 – NETOINTRESSID JA MUU PUHASTULU VÄLISVARADELT JA -KOHUSTUSTELT

Käesolev kirje sisaldab netotulusid Eesti Panga välisvaluutareservide haldamisel sooritatud tehingutelt riiklike võlakirjadega, sh pöördreotehinguid, kursikasumeid koos kulla hinnavahedega, intressituludid tähtajalistelt hoiustelt, tulud valutatavahetustehingutelt ja dividende.

	<i>tuhat krooni</i>	
	2003	2002
Kokku	440 374	815 018
Tulud		
Tähtajalised hoiused	8 491	3 872
Võlakirjad	302 311	661 096
Pöördreotehingud	91 389	121 363
Dividendid (BISI aktsiad)	807	809
Välisvaluuta tuletistehingud	14 114	39 234
Kursikasumid	18 647	2 621
Muud tulud	6 898	38
Kulud		
Reotehingud	-2 269	-11 867
Muud kulud	-14	-2 148

2003. aastal oli neto-välisvaluutareservide tootlus 2,99%, mis vastas üsna täpselt tuluprognosile. Võrreldes 2002. aastaga võib netointresside ja muu puhastulu ligi 50%se kahanemise peamise põhjusena välja tuua oluliselt väiksemat intresside langust 2003. aasta jooksul. 2002. aastal oli neto-välisvaluutareservide tootlus erakordselt kõrge, kuna siis langes euroala kaheaastaste valitsuse võlakirjade intress ebaharilikult palju – ligikaudu 1%. Selle tulemusena tõusid 2002. aastal Eesti Panga investeerimisportfellis olevate võlakirjade hinnad keskmiselt ligikaudu 2%. 2003. aastal seevastu kahanesis intressid ainult 0,2%, samal ajal oli investeerimisportfelli keskmine kestus madalam, mistõttu intressimuutusest tingituna tõusis võlakirjade väärtus keskmiselt ligikaudu 0,2%.

KIRJE 13 – NETOINTRESSID JA MUU PUHASKULU KODUMAISTELT VARADELT JA KOHUSTUSTELT

Suure osa sellel kirjel kajastatavatest summadest moodustavad krediidasutuste arvelduskontodel hoitavate vahendite eest makstud intressid ning krediidasutuste arvelduskontode teenindamisega seotud tulud. Lisaks sellele on kirjel kajastatud intressitulud Eesti Panga töötajatele antud laenudelt.

	<i>tuhat krooni</i>	
	2003	2002
Kokku	-42 064	-62 511
Intressitulud	2 831	3 325
Intressikulud	-1	-
Krediidiasutuste hoiuste tasustamine ja teenustasud		
Intressikulud	-54 303	-72 741
Tulud arveldusteenustest	8 401	5 987
Muud tulud	1 333	2 865
Muud kulud	-325	-1 947

Netointressid ja muu puhaskulu on 2003. aastal võrreldes 2002. aastaga vähenenud 20,4 miljonit krooni. Selle peamiseks põhjuseks on krediidiasutuste arvelduskontodel hoitavatele vahenditele makstud intresside vähenemine, mis oli seotud Euroopa Keskpanga intressimäära alandamisega 2003. aastal (vt kirje 9). Tulude kasv arveldusteenustest on seotud teenuse mahu suurenemisega.

KIRJE 14 – MUUD TEGEVUSTULUD

Suure osa muudest tegevustuludest moodustavad laekumised Finantsinspeksioonile osutatud teenuste eest summas 4,5 miljonit krooni. Vastavalt Finantsinspeksiooni ja Eesti Panga vahel sõlmitud koostööprotokollile tasus Finantsinspeksioon 2003. aastal igakuiste maksete näol Eesti Pangale osutatud tugiteenuste eest 50% nende tugiteenuste maksumusest. 2002. aastal kattis Eesti Pank Finantsinspeksiooni teenindamisega seotud tugiteenuste kulu täies ulatuses.

	<i>tuhat krooni</i>	
	2003	2002
Tegevustulud	8 062	8 548
Finantsjärelvalve hüvitatavad kulud	4 520	-
Müntide ning numismaatilis-bonistiliste toodete müügitulu	1 080	5 990
Renditulu	620	499
Tulu vara müügist	368	717
Muud tulud	1 474	1 342

Muudest tuludest moodustavad 2003. aastal enamiku Eesti Panga söökla müügitulud ning panga trükiste müügitulud.

Rendituludes kajastatakse Eesti Panga koolituskeskuste rendituluseid. Vara müügituludes sisaldub Eesti Pangale mittevajaliku põhivara ning laovarude müügitulu.

KIRJE 15 – PÕHITEGEVUSKULUD

2003. aasta põhitegevuskulud suurenesid 2002. aastaga võrreldes 2%. Võrreldes 2002. aastaga tõusid kinnisvara remondi- ja halduskulu, koolitus- ja lähetuskulu ning finantsvara halduskulu.

2002. aasta 1. jaanuarist alustas tööd iseseisva eelarvega Finantsinspeksioon. Finantsinspeksiooni ja Eesti Panga vahel on sõlmitud koostööprotokoll, millega määratakse kindlaks Eesti Panga poolt Finantsinspekt-

sioonile osutatavad teenused ja hinna kujunemise põhimõtted. Eesti Pank osutab Finantsinspeksioonile järgmisi teenuseid: infotehnoloogia teenus, raamatupidamisteenus ning kinnisvara- ja haldusteenus.

Eesti Panga poolt Finantsinspeksioonile 2003. aastal osutatavate teenuste hinnanguline maksumus oli ligikaudu 9 miljonit krooni. Eesti Pank kattis Finantsinspeksiooni teenindamisega 2003. aastal seotud teenuste- ja amortisatsioonikulu 50% ulatuses.

	<i>tuhat krooni</i>	
	2003	2002
Personalikulu	-76 945	-68 403
Palgad	-56 181	-49 320
Hüvitised ja soodustused	-1 723	-2 035
Sotsiaalmaks	-18 771	-16 788
Töötuskindlustusmaks	-270	-260

2003. aastal kasvas personalikulu võrreldes 2002. aastaga 12,5%. Personalikulud sisaldavad endas peamiselt palgakulu koos maksudega. Palgakulu suurenemise ühe peamise põhjusena võib välja tuua töötajate individuaalsed palgatõusud seoses ametikohtade struktuuri märkimisväärsete muutuste ning töötajate individuaalse arenguga. Teiseks peamiseks palgakulude kasvu põhjuseks oli 2002. aasta lõpul vastavalt Eesti Panga töötajate kompenseerimispoliitikale toimunud üldine palgatõus kõigile töötajatele.

Hüvitiste ja soodustuste kulu moodustavad Eesti Panga töötajatele makstavad ühekordsed toetused, osaluspensionari hüvitised ning eluasemelaenu intressimääraga seotud erisoodustuste maksumulu. Hüvitiste ja soodustuste kulu oli 2003. aastal võrreldes eelmise aasta sama perioodiga väiksem, kuna rahandusministri poolt kehtestava intressimäära langetamisega kaasnes töötajate laenudelt arvatud erisoodustuse ja sellelt tasutud maksude vähenemine¹.

2002. a lõpul oli Eesti Pangas täidetud 230 ametikohta, 2003. a lõpul 233.

2003. aastal osales Eesti Pank oma töötajate ja Eesti Panga nõukogu liikmete investeeeringutes vabatahtlikku pensionikindlustusse kokku 82 lepingu alusel 0,6 miljoni krooni ulatuses. Võrreldes 2002. aastaga oli osaluspensioniga liitunud 26 võrra enam. Eesti Pank maksab kahele isikule ka teenetepensioni tunnustusena Eesti raha- ja pangasüsteemi arendamisel osutatud eriliste teenete eest. Teenetepensioni suurus on 1,6kordne Eesti keskmine palk. 2003. aastal moodustas teenetepensioni kulu pangale 0,2 miljonit krooni.

Rahatähtede ja müntide valmistamise kulud on 2003. aastal võrreldes 2002. aastaga kahanenud 5,6 miljonit krooni. 2002. aastal vermiti 10sendiseid käibemünste ja trükiti 25krooniseid pangatähti sularahavarude täiendamiseks ja sularahanõudluse rahuldamiseks. Samuti vermiti 2002. aastal Eesti krooni taaskehtestamise 10. aastapäevale ning Tartu Ülikoolile pühendatud meenemündid. 2003. aastal vermiti 10sendiseid ja 20sendiseid ning 1-krooniseid münste.

Haldus- ja majanduskulu on võrreldes 2002. aastaga vähenenud 5,5 miljoni krooni võrra, eelkõige tänu infotehnoloogia hoolduskulu vähenemisele. Võrreldes 2002. aastaga on infotehnoloogia hoolduskulud olulisemalt väiksemad (ca 6,2 mln kr), seoses suuremahulise arveldussüsteemide tarkvara osalise maha-kandmisega 2002. aastal.

Kinnisvara remondi- ja halduskulu on võrreldes 2002. aastaga suurenenud 1,7 miljoni krooni võrra. Kinnisvara halduskulu jäi 2003. aastal 2002. aasta kuluga samale tasemele.

¹ Intressimäär oli alates 2002. a algusest 7%; 9. jaanuarist 2003 kuni 30. juunini 2003 5,7% ning alates 1. juulist 2003 4%.

Koolitus- ja lähetuskulude kasv 2003. aastal on tingitud peamiselt lähetuste mahu kasvust. 2003. aasta töö- lähetuskulude maht on võrreldes eelmise aastaga suurenenud 52% ehk 2,4 miljoni krooni võrra. Töölähetuse kuluna käsitletakse lähetatu reisikuluid, majutuskuluid, päevarahasid ning konverentside või seminaride osavõtutasusid. Välislähetuste arvu suurenemine oli 2003. aastal eelkõige tingitud Euroopa Keskpankade Süsteemi ning Euroopa Liidu erinevates komiteedes ning töögruppides osalemise märkimisväärselt kasvust. ELiga seotud 164s töölähetuses käis kokku 66 panga töötajat, lisaks stažeeris Euroopa Keskpangas 2–4 kuu vältel neli töötajat. Nende sündmustega seotud lähetuskulud moodustasid 2,6 miljonit krooni.

Muude kulude hulgas moodustas peamise osa bürookulu summas 4,2 miljonit krooni; väljastpoolt panka ostetud personaliteenuse kulu summas 1,3 miljonit krooni ning panga poolt korraldatavate seminaride ning ürituste kulu summas 2,7 miljonit krooni.

	<i>tuhat krooni</i>	
	2003	2002
Haldus- ja majanduskulu	-65 787	-71 245
Kinnisvara remondi- ja halduskulu	-12 610	-10 892
Infotehnoloogia hoolduskulu	-9 572	-15 729
Side- ja transpordikulu	-3 468	-4 656
Avalikud suhted ja trükised	-5 177	-8 259
Õigusteeninduse, -ekspertiisi ja kohtukulu	-1 413	-1 798
Koolitus- ja lähetuskulu	-9 942	-7 916
Finantsvara halduskulu	-12 761	-9 591
Muud kulud	-10 844	-12 404

KIRJE 16 – ERAKORRALISED TULUD JA PROVISJONIDE NETOMUUTUS

Sellel kirjel kajastatakse erakorralisi tulusid ja kulusid ning kulusid ja tulusid, mis on seotud eraldiste ja provisjonide moodustamisega ning vähendamisega.

	<i>tuhat krooni</i>	
	2003	2002
Erakorralised tulud ja provisjonide netomuutus	47 980	22 684
Erakorralised tulud	48 050	23 896
Tulu BISi aktsiate müügist	45 741	–
Tulu lootusetute laenude laekumisest deposiidile Eesti Ühispangas	1 819	288
Tulu muudest lootusetute nõuete laekumistest	206	–
Tulu Sampo Panga riskivarade realiseerimisest	–	23 608
Eesti Panga laenuportfelli provisjoni tulu	284	–
Kulu provisjonidest		
Eesti Panga laenuportfelli provisjoni kulu	-70	-1 212

Eesti Pank müüs 2001. aastal 500 hääleõiguseta aktsiat tagasi BISile kooskõlas BISi üldnõukogu otsusega ning sai selle müügi pealt tulu 82 miljonit krooni. BISi üldnõukogu vastav otsus vaidlustati kolme endise eraomaniku poolt Haagi Arbitraažikohtus. Lõplik kohtuotsus kiitis heaks üldnõukogu otsuse aktsiate tagasiostmise kohta ning tunnistas selle vastavust BISi kui rahvusvahelise organisatsiooni mandaadiga ühiskondlike huvide

seismise eest, kuid kohustas BISi suurendama aktsiamüügi kompensatsiooni endistele omanikele. Vastavalt kohtuotsusele maksis BIS 2003. aastal Eesti Pangale 500 aktsia kohta kokku veel 4,5 miljonit Šveitsi franki, mistõttu lisaks esialgsele müügitulule 2001. aastal kajastatakse panga 2003. aasta erakorraliste tulude hulgas lisandunud summa laekumine BISi aktsiate müügist.

2003. aastal laekus Eesti Panga deposiidikontole ASis Eesti Ühispank tulusid lootusetute laenude laekumistest ning lepingu lõpetamise tasu kogusummas 1,8 miljonit krooni, mis kajastatakse erakorralistes tuludes. 2003. aasta lõpus lõpetati kahepoolset varade nõudeõiguse kokkulepe ning deposiidileping (vt kirje 4).

Lähtudes heast raamatupidamistavast ning kajastamaks võimalikult õiglaselt ja objektiivselt Eesti Panga poolt välja antud laene, moodustati 2002. aastal Eesti Panga laenuportfelli provisjon (vt "Laenude ja muude nõuete provisjon"). Lähtudes eluasemelaenude ning tarbimisläenude laenuportfelli riskimäärade vähenemisest 2003. aastal, vähendati panga laenuprovisjoni 0,3 miljoni krooni võrra. Öppelaenude mahu suurenemise tõttu suurendati öpplaenude provisjoni 70 000 krooni võrra.

Peamised 2002. aastal eraldistega seotud muutused olid tingitud riskivarade lepingu lõpetamisest ASiga Sampo Pank, mille tulemusena kanti 2002. aasta tuludesse 23,6 miljonit krooni.

KIRJE 17 – KASUMI JAOTUS

Eesti Panga nõukogu kinnitas 1999. aastal kasumijaotuse strateegia kolmeks eelseisvaks aastaks. Selle lähtealuseks on vältida Eesti Panga omakapitali ja kohustustevaba välisvaluutareservi liiga kiiret vähenemist kesksete majandusnäitajate suhtes enne Eesti ühinemist Euroopa Majandus- ja Rahaliiduga.

Hinnanud 2003. aasta aprillis kasumijaotuse strateegiat, otsustas Eesti Panga nõukogu jätkata eespool nimetatud kasumijaotuse strateegiat ning kanda 2002. aasta kasumist riigieelarvesse 145 miljonit krooni ja erireservi 456 miljonit krooni.

KIRJE 18 – TULETISTEHINGUD

tuhat krooni

Tuletistehingud	Lepinguline väärtus	Turuväärtus	
		Varad	Kohustused
Seisuga 31.12.2002 kokku	4 640 044	85 867	-12 432
Välisvaluuta forwardtehingud	400 282	13 224	-12 416
Välisvaluuta swapttehingud	4 105 818	72 680	-16
Futuurttehingud	133 944	-37	-
Seisuga 31.12.2003 kokku	4 298 407	99 523	-32 736
Välisvaluuta forwardtehingud	677 157	25 604	-22 422
Välisvaluuta swapttehingud	3 326 350	72 203	-10 075
Futuurttehingud	294 900	1 716	-239

Välisvaluutareservide juhtimisel riskide maandamise eesmärgil kasutatavate lõpetamata välisvaluuta vahetustehingute (swapttehingud) lepinguline väärtus ulatus 2003. aasta lõpus 3,3 miljardi kroonini. Nende lõpptähtajad langesid 2004. aasta algusesse. Forwardtehingute lepinguline väärtus 2003. aasta lõpus ulatus 677 miljoni kroonini ning nende tähtajad langesid 2004. aasta algusesse. Futuurttehingute lepinguline väärtus 2003. aasta lõpus ulatus 295 miljoni kroonini ning nende tähtajad langesid samuti 2004. aasta algusesse.

KIRJE 19 – POTENTSAALSED KOHUSTUSED

tuhat krooni

	Jääk 2003. a lõpul	Jääk 2002. a lõpul
Potentsiaalsed kohustused	10 598	102 951
Garantii Euroopa Investeerimispangale	–	84 864
BISI aktsiate 75%line sissemaksmata osa	9 035	10 875
Lepingulised kohustused sularaha valmistamiseks	1 563	7 212

Garantii Euroopa Investeerimispangale

1995. aasta 27. novembril sõlmiti Euroopa Investeerimispanga, Eesti Panga ja ASi Eesti Investeerimispank vahel võlakohustuste uuendamise leping ja Euroopa Investeerimispanga ning Eesti Panga vahel garantiileping summas 10 miljonit eurot tähtajaga 2006. aastani. 2003. aastal lõpetati ennetähtaegselt Eesti Panga ning Euroopa Investeerimispanga vaheline garantiileping.

Rahvusvaheline Arvelduspank

Alates 1930. aastast eksisteerib tinglik kohustus Rahvusvahelise Arvelduspanga suhtes. See tinglik kohustus kujutab endast 75%list sissemaksmata osa Šveitsi kuldfrankides nomineeritud Rahvusvahelise Arvelduspanga aktsiate eest, mille summa bilansipäeval oli 9,0 miljonit krooni (vt kirje 5).

Rahatähtede ja müntide valmistamine

2003. aasta lõpul ulatusid Eesti Panga lepingulised kohustused sularaha valmistamiseks 2004. aastal 1,6 miljoni kroonini (2002. aasta lõpul 7,2 miljonit krooni).